

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

avevita

Nr. 9 (2426)

LSMU ir Kauno klinikų savaitraštis. 2024 m. kovo 6 d.

ISSN 3030-0134

Naujasis LSMU Slaugos fakulteto pastatas: estetiška erdvė, unikalios galimybės, aukšti siekliai

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (LSMU) praturtėjo nauju mokslui ir studijoms skirtu pastatu: duris atvėrė įrengta ir funkcionuojanti Slaugos fakulteto mokslo ir studijų bazė. Pastate įsikūrė Slaugos, Reabilitacijos ir Sporto medicinos klinikos, fakulteto dekanatas, mokslo darbuotojai, čia įrengtos seminarų, poilsio, kompiuterių, praktinių įgūdžių lavinimo erdvės, vyksta paskaitos ir pratybos studentams, pirmasis aukštas su didesnėmis auditorijomis atviras konferencijoms ir akademiniam renginiams.

Iš Europos universitetų asociacijos – nauja mokslo tyrimų darbotvarkė, padėkota už LSMU indėlį

Europos universitetų asociacija (EUA) pirmą kartą suformavo oficialią mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę artimiausiems ketveriems metams. Darbotvarkė apibrėžia EUA mokslo ir inovacijų viziją Europos aukštojo mokslo sektoriui. Jos *motto* – „Išnaudoti momentą pokyčiams paskatinti“, siekiama sustiprinti mokslo tyrimų ir technologinės plėtros (MTTP) poveikį Europos šalių visuomenėms, ugdyti tvirtą, įvairią ir bendradarbiavimą skatinančią mokslinių tyrimų ir inovacijų kultūrą.

Rasa Masiokaitė,
LSMU Komunikacijos tarnybos
Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus išorinės komunikacijos specialistė

Darbotvarkės prioritetai – trys: didinti universitetų kuriamų mokslo inovacijų (MI) socialinį poveikį, ugdyti tvirtą, įvairiapusę bendradarbiavimą grįstą MI kultūrą, palaikyti gerai suplanuotą ir tvirtą MI sistemą.

»2

»3

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

Mielieji,

*nuo istorinės 1990 metų kovo 11-osios praėjo jau daugiau nei trys dešimtmečiai.
Kiekvienas pavasaris mums simbolizuoja atgautą Laisvę,
kviečia pasidžiaugti ir apmąstyti, ko pasiekėme.*

*Žvelgdami į mūsų Universiteto, mūsų bendruomenės augimą ir klestėjimą,
galime didžiuotis. Laisvę ieškoti ir kurti įprasmina kilnūs tikslai,
bendrumo jausmas, tvirta valia veikti.*

*Linkiu ir toliau nepristigti ambicingų siekių, tikėjimo savo Valstybe.
Su Kovo 11-ąja, su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena!*

LSMU rektorius prof. Rimantas Benetis

Mielieji,

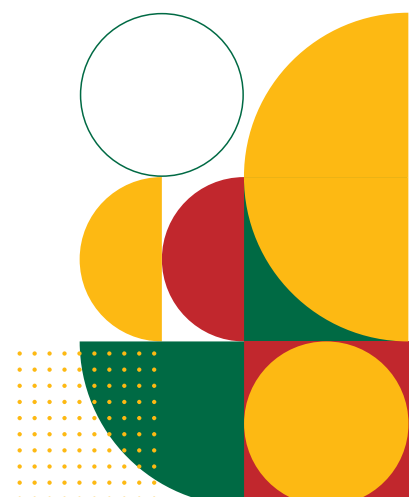
Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną prisiminkime didžiulį mūsų tautos dvasinį stiprumą, ryžtą ir didelį norą siekti laisvės ir Nepriklausomybės.

Dėkoju kiekvienam už Jūsų darbą ir vertingą indėlį į mūsų bendruomenę ir šalies gyventojų sveikatos gerinimą.

Su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena!

prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius
Kauno klinikų generalinis direktorius

KAUNO KLINIKOS

Naujasis LSMU Slaugos fakulteto pastatas: estetiška erdvė, unikalios galimybės, aukšti siekliai

1» Rasa Masiokaite

Moderniame pastate su-
telkta išskirtinės kokybės studijų ir
mokslo bazė: nuo įspūdingų vidaus
interjero sprendimų, jaukių ir pato-
gių studijų ir poilsio erdvių stude-
ntams, dėstytojams ir tyrėjams, ergo-
nomiškų darbo stalų ir kėdžių – iki
naujausiomis technologijomis grįs-
tos įrangos, kuria aprūpintos moko-
mosios auditorijos ir mokslo labora-
torijos.

Infrastruktūros įrengimo dar-
bai naujajame pastate baigti šie-
met sausį, studijos ir kitos veiklos
vyksta nuo vasario pradžios, o vasa-
riui baigiantis pastatas atvėrė duris
ir visuomenei: surengtos pažintinės
ekskursijos, atskleidusios naujosios
infrastruktūros unikalumą, moder-
nios slaugos, reabilitacijos ir sporto
medicinos galimybes LSMU.

Pasak LSMU Slaugos fakulteto
dekanės prof. Jūratės Macijauskienės,

„Universitete tai – ilgai lauk-
tos įkurtuvės: iki šiol studijos Lau-
gos fakulteto studentams vykdavo
įvairiuose pastatuose, skirtingose
miesto vietose, nebuvo galimybių
spartesnei mokslo plėtrai. Naujasis
pastatas visas studijų ir mokslo veika-
las sutelkė po vienu stogu – ir dėl
naujausios mokslinės įrangos atvė-
rė išskirtinių galimybių.

„Šiuolaikinė infrastruktūra stu-
dentams suteikia puikias sąlygas
įgyti praktinių ir ikiklinikinių įgūdžių,
o mokslininkams padės įsitraukti į
aukščiausio lygio mokslinius tyri-
mus, kurti naujus diagnostikos ir te-
rapijos, priežiūros metodus, testuoti
ir modernizuoti įvairias technologi-
jas“, – pabrėžė dekanė.

Studentams išaugo galimybės praktikuotis

Naujajame fakultete daug dė-
mesio skirta vienam stipriausiai iš-
plėtotų LSMU – vadinamajam me-

dicininės simuliacijos metodui: kai
klinikiniai praktiniai įgūdžiai bei si-
tuacijų sprendimo būdai tobulina-
mi naudojant manekenus, muliažus,
treniruoklius ar tam tikrą paciento
aplinką imituojančiomis sąlygomis.

Slaugos klinikos viename ikikli-
nikinių įgūdžių simuliacijos kabinetų
mokomasi naudotis moderniomis
slaugos lovomis, įvairia kita įranga.
Reabilitacijos klinikoje įrengta ergo-
terapijos erdvė, kurioje imituo-
jama pacientų namų aplinka, Kine-
ziterapijos įgūdžių lavinimo klasėse
studentai įgyja praktinių žinių nu-
statyti kineziterapijos diagnozę, pa-
rinkti priemones ir tinkamas tech-
nologijas bei naujausius pažangius,
mokslo įrodymais grįstus metodus.
Sporto medicinos klinikoje reziden-
tų mokymui skirtais muliažais mo-
komasi leisti vaistus apie didžiuo-
sius sąnarius, įrengtas simulatorius,
skirtas mokytis praktinių auskultaci-
jos įgūdžių.

„Įvaldžius imituotas situacijas,
trumpėja mokymosi laikas, specia-
listai parengiami greičiau, įgytus
įgūdžius sklandžiau pritaiko prak-
tikoje. Siekiame į klinikinę praktiką
išleisti gerai parengtus, savimi pa-
sitikinčius specialistus, kurie išsyk
gebėtų itin kvalifikuotai padėti pa-
cientui ir dirbti su naujausia įranga.
Tai patvirtina ir naujausios pasaui-
nės slaugos specialistų rengimo
tendencijos: pirmenybė teikiama
aukštosios technologijos ir su-
dėtingoms kompetencijoms“, – kal-
bėjo Slaugos fakulteto dekanė prof.
Jūratė Macijauskienė.

LSMU Slaugos fakultete šiuo
metu vyksta Slaugos, Ergoterapijos,
Kineziterapijos, Akušerijos pirmo-
sios pakopos (bakaluro) studijos ir
Išplėstinės slaugos praktikos, Lau-
gos lyderystės, Sveikatinimo ir re-
abilitacijos, Dailės terapijos antrosios
pakopos (magistrantūros) studijų
programos, taip pat podiplominė-
se studijose mokosi sporto medic-
inos gydytojai rezidentai.

Kylanti sritis – sporto medicina

Pasak prof. J. Macijauskienės,
pastaruoju metu išskirtinai auga ir
didžiulio susidomėjimo sulaukia
sporto medicina. Naujajame fakul-
tete įsikūrusioje Sporto medicinos
klinikoje atsiranda unikalių tyrimo
metodų, skirtų aukšto meistriškumo
sportininkų ir fiziškai aktyvių asme-
nų sveikatos būklės įvertinimui prisi-
taikant prie įvairių fizinių krūvių. Kli-
nikoje atliekami moksliniai tyrimai
traumų ir ligų, susijusių su fiziniu
krūviu, profilaktikos, diagnostikos,
gydymo ir reabilitacijos tobulinimui.
Tyrimų metu naudojamos pažan-
giausios technologijos ir atliekami
specializuoti testavimai. Sporto me-
dicinos klinika teikia rekomendacijas
dėl fizinio krūvio individualizavimo
ir fiziškai aktyviems asmenims, pa-
dedant jiems ruoštis įvairiems eks-
tremaliems krūviams, tarkime, pasi-
rengti kopti į kalnus.

Plačios galimybės mokslui

Slaugos fakulteto dekanė prof.
J. Macijauskienė ypač akcentavo

mokslo tiriamojoje veikloje atsive-
riančias galimybes. LSMU priorite-
tas – kurti mokslu grįstus sprendi-
mus klinikinei praktikai ir sveikatos
priežiūros srityje. Po naujojo pastato
stogu sutelkta ne tik moderniausia
įranga, bet ir itin kvalifikuotas tyrė-
jų branduolys – naujausias palygi-
namojo mokslo krypčių vertinimo
tyrimas LSMU Slaugos mokslo sritį
įvertino geriausiai tarp šalies uni-
versitetų.

Ugdomi ir jaunieji mokslininkai:
LSMU Slaugos fakultetas – vie-
nintelė institucija Lietuvoje, turinti
teisę vykdyti slaugos mokslo kryp-
ties doktorantūrą.

Slaugos fakulteto mokslininkai
dalyvauja kuriant ir tiriant sveikatos
priežiūros paslaugas, šiuolaikinius
prevencijos, diagnostinius, gydy-
mo, reabilitacijos ir slaugos mini-
maliai invazinius metodus, inovaty-
vius sveikatos ugdymo sprendimus,
kitas interaktyvias technologijas, iš-
plečiančias sveikatos priežiūros pas-
laugų teikimo galimybes.

Naujasis fakultetas taip pat at-
vėrė kur kas platesnį tarptautinio
bendradarbiavimo galimybių: jau
laukiama atvykstant autoritetinių
tyrėjų iš užsienio universitetų, au-
ga susidomėjimas podoktorantū-
ros stažuotėmis slaugos ir reabili-
tacijos srityje. Šiuo metu Slaugos
fakultete studijuoja 17 proc. užsie-
nio studentų.

Bendra Slaugos fakulteto stu-
dijų ir mokslo bazės infrastruktū-
ros sukūrimo projekto vertė – per
10 mln. eurų.

Iš Europos universitetų asociacijos – nauja mokslo tyrimų darbotvarkė, padėkota už LSMU indėlį

1 » Juos įgyvendinti Europos universitetų asociacija planuoja veikdama MI testinimo, Akademinei karjerai ir Pasitikėjimo mokslu didinimo kryptimis. Dokumento nuostatos aktualios ir Lietuvos universitetams, neseniai pristatytos Lietuvos universitetų rektorių konferencijoje (LURK).

Dėmesys – sektoriaus finansiniam atsparumui

Šio svarbaus dokumento įžangoje EUA viceprezidentas prof. Paul Boyle pasidžiaugė, kad Europos universitetų asociacija, pristačiusi gerai suplanuotą, tvarią mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę, demonstruoja aiškų supratimą, kaip reikėtų padėti formuoti geresnę Europos ateitį.

Pasak prof. P. Boyle, pirmą kartą nustatyta mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė iš didžiausios Europos universitetų asociacijos narių pareikalavo aiškos vizijos, drąsos ir sutarimo. Proaktyvia dvasia persmelkta Darbotvarkė grindžiama EUA vizija iki 2030 metų „Universitetai be sienų“ bei EUA strateginiame plane įvardytomis vertybėmis.

Taip pat pažymima, jog Europos šalių vyriausybės ir universitetai šiuo metu patiria daug spaudimo, kurį lėmė Covid-19 pandemija, karai ir kitos geopolitinės įtampas, nepakankamas viešojo sektoriaus finansavimas. Naujausi EBPO duomenys rodo, kad nepaisydami šių iššūkių, pasauliniai EUA konkurentai – Azijos ir Šiaurės Amerikos šalių universitetai – toliau sparčiai augina mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgas bei finansavimą.

Pabrėžiama, kad Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sektoriaus finansiniam atsparumui turi būti skiriama daugiau dėmesio, o kadangi didžioji dalis šios srities investicijų paskirstoma per nacionalinius biudžetus,

■ LSMU prorektorė mokslui prof. habil. dr. Vaiva Lesauskaitė.

EUA visose Europos šalyse turėtų atlikti svarbų vaidmenį padėdama universitetams ir nacionalinėms rektorių konferencijoms siekti didesnio finansavimo.

Juolab kad šiuo metu vertinama Europos Sąjungos (ES) pagrindų programa (angl. *EU framework programme*) galėtų veiksmingai atkreipti dėmesį į sritis, kurioms reikia daugiau investicijų – jos galėtų būti nukreiptos ambicingiems, į bendrą Europos kryptį orientuoti moksliniams tyrimams.

Įvertintas ir LSMU indėlis

Darbotvarkė teikia plataus masto apmąstymų apie universitetų vaidmenį Europoje, kuriant pasaulyje pirmaujantį mokslinių tyrimų ir inovacijų sektorių. Tikimasi, kad

bendradarbiaujant visoms suinteresuotoms šalims, investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas duotų konkretų ir greitą rezultatą, kuris padėtų įveikti kylančius iššūkius.

Europos universitetų asociacija išreiškė padėką visiems EUA mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijos grupės nariams, kurių žinios buvo esminės formuojant šį Europos universitetams svarbų dokumentą. Įvertintas ir LSMU atstovų indėlis: padėkota LSMU prorektorei mokslui prof. habil. dr. Vaivai Lesauskaitėi.

Fundamentinių tyrimų vaidmuo – esminis

Prof. Vaiva Lesauskaitė pabrėžė, kad darbotvarkėje svarbią vietą užima mokslo ir inovacijų testinimo principas, kuris aprėpia tyrimus – nuo fundamentinių iki inovacijų.

„Būtina suprasti esminį fundamentinių tyrimų vaidmenį plėtojant taikomuosius tyrimus ir kuriant inovacijas“, – nurodoma dokumente. Tvariai mokslo ir inovacijų sistemai palaikyti būtinas finansavimas. Todėl EUA toliau palaiko pakankamą, tvarų ir ilgalaikį Europos ir nacionalinį mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimą, ypač siekiant Lisabonos sutartyje nustatyto 3 proc. BVP investavimo į mokslą ir inovacijas, išlaikant gerą balansą tarp investavimo į fundamentinius ir taikomuosius tyrimus.

Kita vertus, greta finansavimo tvariai mokslo ir inovacijų sistemai svarbūs ir administraciniai procesai. EUA savo veikloje numato propaguoti būtinybę supaprastinti administravimo procesus universitetuose, kiek tai leidžia jų teisinės ir finansinės aplinkybės, monitoruoti administravimo procesus, nustatant jų spragas ir problemas, padėti EUA nariams plėtoti sprendimus, kurie mažintų administracinę naštą vykdant mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Akademinei karjerai – ilgalaikė perspektyva

Svarbią vietą EUA mokslo ir inovacijų diegotvarkėje užima akademinė karjera, kuri turi būti kiekvienam prieinama nepriklausomai nuo lyties, seksualinės orientacijos, religijos bei etninės kultūrinės, ekonominės ir socialinės kilmės. Turi būti skatinami lankstūs ir įvairūs karjeros keliai numatant ilgalaikę perspektyvą, paremtą tinkamu darbo-gyvenimo balansu ir geroje, pripažįstant ir leidžiant gyvenimo eigoje judėjimą tarp įvairių mokslo ir inovacijų sektorių.

EUA savo veikloje numato tęsti darbą dėl mokslo vertinimo, atsižvelgiant į susitarimą dėl mokslinių tyrimų vertinimo reformos ir pažangaus mokslo vertinimo koalicijos veiklą (*Coalition for Advancing Research Assessment, CoARA*).

Kita svarbi darbotvarkės veiklos kryptis – pasitikėjimo mokslu didinimas. Nurodoma, kad mokslinių tyrimų etiniai klausimai ir mokslinis sąžiningumas turi būti integrali universitetų politikos dalis. Tik moksliniais įrodymais grįsta diskusija yra priemonė kovai su dezinformacija. Todėl EUA numato toliau padėti universitetams plėtoti atsakingo mokslo strategiją, politiką ir praktiką, dalytis gerosios praktikos pavyzdžiais.

Prieš 23 metus įkurta Europos universitetų asociacija – didžiausias aukštojo mokslo institucijų susivienijimas Europoje, kurio tikslas – skatinti Europos darnios aukštojo mokslo ir mokslo tiriamųjų darbų sistemos plėtrą.

Pagrindiniai EUA veiklos prioritetai – Europos aukštojo mokslo erdvė, tyrimai ir inovacijos, aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų internacionalizacija, universitetų darbo kokybės gerinimas, atitinkama universitetų vadyba, autonomija ir stabilus finansavimas. Be LSMU, individualiais visateisiais nariais EUA nariais yra dar 6 Lietuvos universitetai, kolektyvinė visateisė narė – Lietuvos universitetų rektorių konferencija.

Kelios minutės, skirtos kraujo donorystei, gali padovanoti gyvenimą

Sausio pabaigoje iškilmingoje Kauno klinikų Kraujo centro donorų pagerbimo šventėje įteikti 77 Lietuvos nusipelnusiojo donoro pažymėjimai ir suteikti 28 Garbės donoro vardai. Tarp pastarųjų – ir Gediminas Vasiliauskas, Kauno klinikų Pulmonologijos klinikos gydytojas pulmonologas. Jis kraujo paaukojo daugiau nei 50 kartų ir savo pavyzdžiu įkvėpė ne vieną kolegą.

„Kad ir kaip sparčiai pirmyn žengia medicina, kraujo neturime kuo pakeisti. Aukodami kraujo prisidedame prie kitų sveikimo – tiek šeimos narių ar draugų, tiek ir visai nepažįstamų žmonių“, – apie kraujo donorystės svarbą kalba G. Vasiliauskas.

Savo kasdieniame darbe gydytojas pulmonologas tiesiogiai susiduria su kraujo poreikiu. Pasak jo, tai dar labiau paskatina prisidėti prie kraujo donorystės. „Dažnai dirbu su onkologinėmis ligomis sergančiais pacientais ir matau, kaip ši liga juos nualina. Kraujo perpylimai šiems pacientams padeda jaustis geriau

ir suteikia jėgų atlaikyti sunkų gydymą“, – pastebi gydytojas pulmonologas.

Dr. Diana Remeikienė, Kauno klinikų Kraujo centro vadovė, pastebi, kad donorinio kraujo ligoninėje reikia nuolat, kad būtų užtikrintas įvairių ir sudėtingų procedūrų atlikimas. „Per metus Kauno klinikose atliekama daugiau nei 70 tūkst. chirurginių intervencijų ir donorų dėka jos gali sėkmingai vykti, – teigia dr. D. Remeikienė. – Donorų kraujas reikalingas ne tik operacijų metu – jo nedelsiant reikia pacientams po sunkių traumų, nudegimų, gimdyvėms, naujagimiams, pacientams,

■ Kauno klinikų Pulmonologijos klinikos gydytojas pulmonologas Gediminas Vasiliauskas.

sergantiems onkologinėmis, hematologinėmis, gastroenterologinėmis bei kitomis ligomis.“

G. Vasiliauskas ragina visus, galinčius rasti savo skubančiame gyve-

nime kelias minutes, kraujo donorystei. „Šios kelios minutės kitam žmogui gali suteikti visą gyvenimą“, – sako jis.

Moderniausius standartus atitinkantis Kauno klinikų Kraujo cent-

■ Kauno klinikų Kraujo centro vadovė dr. Diana Remeikienė.

ras veiklą pradėjo prieš beveik 12 metų. Jis įrengtas taip, kad kraujo donorystės procesas ligoninėje vyktų patogiai ir saugiai.

Kauno klinikų inf.

LMA akademiko Vlado Lašo premija – prof. Vilmantei Borutaitei

Lietuvos mokslų akademija (LMA), siekdama įvertinti Lietuvoje vykdomų skirtingų mokslo sričių mokslinių tyrimų laimėjimus ir skatinti mokslininkų kūrybinį aktyvumą, periodiškai organizuoja vardinių premijų konkursus už vertingiausius mokslo pasiekimus. Viena iš jų – skiriama kas ketverius metus – akademiko Vlado Lašo premija medicinos mokslo kryptyje.

Akad. Limas Kupčinskas
LMA Biologijos, medicinos
ir geomokslų skyriaus
pirmininkas

Akademikas prof. Vladas Lašas – garsus fiziologas, vienas iš aukštojo mokslo Lietuvoje kūrėjų, Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakulteto dekanas, ilgameitis VDU ir KMI Fiziologijos katedros vedėjas. LMA prezidiumas, remdamasis LMA vardinių premi-

jų konkurso rezultatais, konkursams pateiktų darbų vertinimo komisijų siūlymais ir LMA mokslų skyrių teikimu, 2023 m. LMA vardinę V. Lašo premiją paskyrė akad. Vilmantei Borutaitei už mokslo darbų ciklą „Mitochondrijų funkcijos ir jų sąsajos su sveikata ir širdies bei smegenų patologijomis“. (Pateikė Lietuvos sveikatos mokslų universitetas). Akad. prof. Vilmantė Borutaitė – žinoma savo darbais biochemijos srityje Lietuvos mokslininkė, LSMU Neuromoks-

2023 m. LMA
vardinė V. Lašo
premią paskirta
akad. Vilmantei
Borutaitei.

lų instituto Biochemijos laboratorijos vedėja, Lietuvos mokslo tarybos Gamtos ir technikos ekspertų komiteto pirmininkė.

Kokios inovacijos gydant retas ligas?

Inovacijos – tai naujų būdų ir metodų ieškojimas, siekiant pagerinti teikiamas paslaugas. Medicinoje – nuo diagnostikos iki gydymo – vis dažniau susiduriama su naujais paslaugų teikimo metodais. Antanas Montvila, Kauno klinikų Inovacijų vertinimo ir diegimo tarnybos vadovas bei Radiologijos klinikos gydytojas radiologas, sako, kad inovacijos apima kiekvieną medicinos sritį ir kartais to net nepastebime. Daugiau apie taikomas naujoves gydant retas ligas pasakoja A. Montvila.

Kokios inovacijos yra taikomos kasdienėje praktikoje?

Inovacijų tema yra be galo plati ir turbūt nėra dienos, kai negirdime žodžio „inovacija“. Jų stengiamės ieškoti kiekviename žingsnyje ir sprendime. Didžiosios inovacijos, kaip ląstelių ar genų terapija, retų ligų srityje yra vis plačiau naudojamos. Inovacija galima laikyti ir telemedicinos paslaugas.

Klinikiniai sprendimų priėmimo asistentai – kokia tai inovacija ir kokiose srityse ji yra taikoma?

Klinikiniai sprendimų asistentai ar gairės, priimančios sprendimus,

nėra naujas konceptas. Šiandien turime daug tarptautinių gairių, kaip gydyti įvairias ligas, tačiau vis dažniau girdime, kad dirbtinis intelektas taps įrankiu, priimančiu sprendimus už žmogų, tačiau tik, jog tai bus įrankis, padedantis priimti geresnius sprendimus. Vystantis skaitmenizacijai, kompiuteriai tampa vis galingesni, jie leidžia apdoroti didesnius duomenų kiekius – taip atsiranda sprendimo priėmimo asistentai, kurie gydytojui leidžia dar labiau susitelkti į individualų paciento lygmenį ir koreguoti jų gydymo planus. Kompiuteriu

galima įvertinti paciento klinikinę istoriją, genetinius, laboratorinius ir kitus klinikoje duomenis. Tokie modeliai leidžia priimti geresnius gydymo ir diagnostinius sprendimus. Kalbant apie retas ligas, šie asistentai labai reikalingi, nes ne visi specialistai dažnai mato retomis ligomis sergančius pacientus ar užsiima retų ligų diagnostika ir gydymu, todėl, pasinaudojant klinikoje asistentu, gerėja ir pacientų išeitys.

Kaip galima dirbtinį intelektą pritaikyti medicinoje?

Tai yra neišvengiamas ir na-

tūralus žingsnis. Didžioji problema – jeigu mes tikėsime, kad dirbtinis intelektas mums išspręs visas problemas. Deja, to nebus. Į dirbtinį intelektą galima pažvelgti kaip į įrankį, kuris leidžia naujai pažvelgti į problemas ir pagerinti paslaugų teikimą. Dabar radiologijoje naudoja-

me įrankį pacientams, patyrusiems insultą, ir galime gauti antrą nuomonę. Tikiuosi, kad jau netolimoje ateityje naudosime gerokai daugiau dirbtinio intelekto įrankių klinikoje, kurie padės dar labiau pagerinti mūsų pacientų priežiūrą.

Kauno klinikų inf.

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO SENATO POSĖDIS. 2024 m. vasario 26 d.

NUTARIMAI

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto statuto (Žin., 2010, Nr. 81-4231; 2012, Nr. 81-4227) 23 punkto 11 papunkčio nuostatomis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senatas **nutaria**:

1. **Pritarti** ir teikti Universiteto tarybai bendrą 2024 metų priėmimo į LSMU studijų vietų skaičių: į pirmosios ir vienisųjų studijų programas – 1467, į antrosios studijų pakopos studijų programas – 360, į papildomas studijas – 100.

2. **Pritarti**, kad planuojamų priimti studentų skaičius atskirose studijų programose gali kisti neviršijant Universiteto tarybos patvirtinto bendro į pirmosios pakopos ir vienisųjų studijų bei bendro į antrosios pakopos studijų programas priimamų studentų skaičiaus.

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto statuto (Žin., 2010, Nr. 81-4231) 23 punkto 10 papunkčio ir 37 punkto 19 papunkčio nuostatomis, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senatas **nutaria pritarti**, kad rektorius Universiteto tarybai teiktų tvirtinti vienisųjų, pirmosios, antrosios ir trečiosios (doktorantūros) studijų pakopų bei rezidentūros profesinių studijų 2024 metų studijų kainas ir įmokų, tiesiogiai nesusijusių su studijų programomis, dydžius.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senatas (toliau – Senatas), vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto statuto (Žin., 2010, Nr. 81-423; 2012, Nr. 81-4227, i. k. 1121010NUTA0XI-2147) 37 p. 19 p. p., 2021 m. lapkričio 25 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tarybos sprendimu Nr. UT1-11-1 patvirtintų Lietuvos sveikatos mokslų universiteto 2022–2026 metų strateginės plėtros gairių įgyvendinimo plano 2.2 uždaviniu, **nutaria**:

1. **Patvirtinti** Lietuvos sveikatos mokslų universiteto neformaliu juo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarką.

2. **Pripažinti** negaliojančia Lietuvos sveikatos mokslų universiteto neformaliu juo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarką, patvirtintą Senato 2013 m. rugsėjo 27 d. nutarimu Nr. 36–09.

3. Šis **nutarimas įsigalioja** nuo jo patvirtinimo dienos.

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – Universitetas) statuto (Žin., 2012, Nr. 81-4227, i. k. 1121010NUTA0XI-2147) 37 punkto 11 papunkčiu ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo sistema, patvirtinta Universiteto tarybos 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. UT1-34-5, Senatas **nutaria**:

1. **Siūlyti** nustatyti atlyginimo dydį už darbą, susijusį su daktaro disertacijos gynimu, mokslininkams, dalyvaujantiems Universiteto doktoranto disertacijos gynime (tarybos nariams), dirbantiems kitose institucijose ir neinantiems dėstytojų ar mokslo darbuotojų pareigų Universitete, bei mokslininkams, dalyvaujantiems eksternu parengtos disertacijos gynime (tarybos nariams) – 0,32 pareiginės algos bazinio dydžio.

2. **Siūlyti** nustatyti daktaro disertacijos gynimo mokesčio dydį – 4,1 pareiginės algos bazinio dydžio.

3. **Siūlyti** nustatyti daktaro disertacijos gynimo mokesčio dydį Universiteto padalinių, Universiteto ligoninių darbuotojams, išskyrus tuos asmenis, kurie baigė Universitete doktorantūros studijas ir laiku neapgynė daktaro disertacijos – 0,78 pareiginės algos bazinio dydžio.

4. **Siūlyti** nustatyti daktaro disertacijos gynimo mokesčio dydį asmenims, kurie baigė Universitete doktorantūros studijas ir laiku neapgynė daktaro disertacijos – 1,11 pareiginės algos bazinio dydžio.

5. **Teikti** 1–4 punktuose išdėstytus siūlymus tvirtinti Universiteto tarybai.

Prof. Jūratė Macijauskienė, Senato pirmininkė
Prof. Ramunė Morkūnienė, Senato sekretorė

„Kraujas ne vanduo, širdis ne akmuo“

Vasario 14 d., minint šv. Valentino dieną, Visuomenės sveikatos fakultete šurmulingai nuvilnijo bendras Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir LSMU gimnazijos projektas – edukacinis renginys „Kraujas ne vanduo, širdis ne akmuo“.

Doc. Jurgita Dailidavičienė

Vasario 14 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos fakulteto Anatomijos ir fiziologijos katedros doc. Jurgitos Dailidavičienės ir LSMU gimnazijos mokytojų Elenos Juotkienės ir Ramintos Svidinskaitės iniciatyva buvo organizuotas edukacinis renginys „Kraujas ne vanduo, širdis ne akmuo“, skirtas Lietuvos gimnazijų 9–11 gimnazinių klasių moksleiviams. Neatsitiktinai renginio data buvo pasirinkta minint šv. Valentino dieną, kuomet žmonės skirtinguose pasaulio kraštuose susiburia paminėti meilės dieną pagal įvairias tradicijas. Ir nors Lietuvoje šios dienos šventimo tradicijų nėra, organizatoriai nutarė meilės ir plazdančių krūtinėje drugelių dieną, kurią visus mus su šia diena sieja jos simbolis – širdis, iš arčiau pažvelgti į širdį, kraujotakos sistemą, dažniausiai pasitaikančius šios sistemos susirgimus bei tobulinti praktinius įgūdžius.

Į renginį atvyko gausus gimnazistų ir juos lydinčių mokytojų būrys, kuriuos pasveikino prorektorius studijoms prof. Kęstutis Petrikonis ir LSMU gimnazijos direktorius Arūnas Bučnys. Renginio metu buvo siekiama gimnazistams, besidomintiems biologija ir medicinos mokslais, suteikti žinių apie kraujotakos sistemą ir į širdį žvelgti plačiau – aptarti ne tik anatominius ir fiziologinius širdies sandaros ir funkcijų aspektus, bet prisiliesti prie emocijų bei sveikos gyvensenos, užtikrinančių ilgalaikį sveikatos būvį.

Kardiologijos klinikos docentės Diana Rinkūnienė ir Lina Barauskienė moksleiviams pateikė savo įžvalgas, ką reiškia „skauda širdį“ ar „greitai bėga širdis“. Į klausimą kodėl sakoma, kad meilė yra akla, renginio dalyviams atsakė Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos psichologijos katedros lektorė Jolanta Žilinskienė. Visuomenės sveikatos fakulteto Profilaktinės medicinos katedros docentė Aukšė Domeikienė pateikė patarimų, kaip išsaugoti savo širdį, kad ji galėtų mylėti kuo ilgiau.

Tuo metu, kai moksleiviai klausė paskaitų, biologijos mokytojai dalyvavo Veterinarijos akademijos muziejaus vedėjos Linos Baršauskienės parengtame edukaciniame renginyje: susipažino su Veterinarijos akademijos istorija, pastatais, tyrinėjo gyvūnų griaučius, aplankė žirgo skulptūrą. Veterinarijos akademijos muziejuje susipažino su veterinarijos mokslo istorija ir dalyvavo protų kovoje. Žodžiai gyvūno širdis nuskambėjo ne kartą.

Po paskaitų gimnazistai buvo pakviesti įsitraukti į aktyvias veiklas, kuriose atliko biologijos mokytojos metodininkės Elenos Juotkienės ir biologijos mokytojos Ramintos Svidinskaitės parengtas praktines mikroskopavimo užduotis „Neliek kraujo be reikalo“ ir medicininės biologijos duomenų interpretavimo užduotis „Maža širdelė“. Gimnazistai galėjo išbandyti save komandinėse veiklose ir apsilankyti Anatomijos ir fiziologijos katedros

docentės Jurgitos Dailidavičienės sukurta edukaciniame pabėgimo kambaryje „Širdies klystkeliai“. Dėkojame visiems, prisidėjusiems prie šio renginio organizavimo ir jo įgyvendinimo. Džiugu, kad bendras Universiteto ir Gimnazijos projektas buvo kupinas šurmulo,

siems prie šio renginio organizavimo ir jo įgyvendinimo. Džiugu, kad bendras Universiteto ir Gimnazijos projektas buvo kupinas šurmulo,

mokinių į veiklas įsitraukimo, vaikų šypsenų ir nuostabos. Matydami tokią susidomėjimą, tikimės ir ateityje organizuoti panašius renginius.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyi skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Rolandas STANKEVIČIUS, Veterinarijos fakulteto dekanas
Elena BARTKIENĖ, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanė
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

RĖMĖJAS:

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128

Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIŪTĖ

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Saulius TVIRBUTAS, Jūratė KUŽMICKAITĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Kaune studijuojantis dubajietis: „Lietuva turi labai turtingą kultūrą“

Būsimas veterinaras Niranjan Reju Dinesh į Kauną mokytis atvyko iš ateities miesto Dubajaus. Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) 3 kurse studijuojantis vaikiną pasakoja, kad Lietuvoje norėjo patirti Europos kultūrą ir čia rado viską, ko galėtų norėti užsienietis.

Miglė Smaidžiūnaitė

Vidinės komunikacijos specialistė
Kaunas tapo antraisiais namais

Niranjan nuo pat vaikystės svajojo gydyti gyvūnus. Vyresnėse klasėse vaikiną turėjo galimybę išbandyti įvairias sritis: robotiką, inžineriją, rinkodarą, dizainą, net profesionalų plaukimą. Tačiau vis tiek grįžo prie to, kas iš tikrųjų jį traukė.

„Norėjau suteikti balsą gyvūnams, nes jie patys negali už save kalbėti“, – profesijos pasirinkimą aiškino Niranjan.

Paklaustas, kodėl studijuoti nusprendė būtent Kaune, atsako, jog tokį sprendimą priimti paskatino kitų studentų patirtys.

„Ieškant veterinarinės medicinos studijų Europoje man rekomendavo LSMU. Atvykęs į atvirų durų dienos renginį ir išgirdęs studijų bei gyvenimo Kaune patirtis iš tuometinių studentų lūpų, galutinai apsisprendžiau studijuoti būtent čia. Dabar jau galiu teigti, kad Kaunas tapo antraisiais mano namais. Laisvu nuo mokslų laiku pasirodau scenoje kaip komikas – šis miestas suteikė man galimybę susikurti savo kaip ko-

miko vardą. Atvykęs prisijungiau prie Erasmus studentų tinklo, kuris suteikė man daug galimybių keliauti ir susipažinti su žmonėmis iš visos Europos. Kaune turiu ir artimų bičiulių ratą – ko gi dar būtų galima norėti?“

Indų kilmės Niranjan gimė ir augo Dubajuje. Jo seneliai, kaip ir daugelis kitų indų, emigravo į Dubajų dėl geresnio pragyvenimo lygio ir platesnių įsidarbinimo galimybių.

„Manau, kiti emigravę indai man pritartų, kad jaučiamės tiek indais, tiek dubajiečiais. Mano senelis emigravo į Jungtinius Arabų Emyratus, kai ši šalis dar nebuvo pripažinta nepriklausoma valstybe. Mano mama jau užaugo Dubajuje, kaip ir aš. Ji dirba architekto didelėje statybų bendrovėje. Esu dėkingas tėvams už man suteiktas galimybes, įskaitant galimybę studijuoti Kaune“, – pasakojo Niranjan ir pridūrė, kad studijas Europoje dubajiečiai renkasi norėdami praplėsti akiratį.

„Norėjau patirti Europos kultūrą, pamatyti naują aplinką, be to, man patiko, kad baigęs veterinariją LSMU iškart įgyji ir magistro laipsnį, ko kitur nėra. Dubajuje išvis nėra daug universitetų, kurie rengtų veterinarus, todėl ir norėjau patyrinėti galimybes užsienyje.“

Jaunam studentui Lietuvoje patinka ne tik Kaunas. Per trejus gyvenimo čia metus jis teigia jau spėjęs atrasti ir kitų jam patinkančių vietų.

„Reguliariai lankausi Vilniuje, mėgstu šio miesto naktinį gyvenimą. Teko atlikti praktiką Kėdainiuose – ten turėjau progą pamatyti centrinę aikštę ir senamiestį. Man labai patiko tradicinė lietuvių Kūčių vakarienė, taip pat tautiniai šokiai – jie man pasirodė itin gražūs. Lietu-

■ Niranjan Reju Dinesh.

va turi labai turtingą kultūrą, nuostabių kraštovaizdį ir labai skirtingus klimato sezonus.“

Padėjo gelbėti karo nualintus gyvūnus

Dar viena įsimintina dubajiečio patirtis gyvenant Kaune – savanorystė gyvūnų prieglaudoje „Nuaras“. Čia dirbti jis pradėjo norėdamas įgyti praktikos bei pamatyti, kaip veikia tokio tipo savanoriškos organizacijos. Iš pradžių jam teko kastruoti gyvūnus, buvo atsakingas už vaistų ir anestetikų suleidimą, o prasidėjus karui Ukrainoje padėjo gelbėti iš šios šalies atvežtus gyvūnus.

„Prasidėjus karui sulaukėme daug evakuotų šunų ir kačių, kurie

atvyko sudėtingomis sąlygomis. Viename narve būdavo sugrūsta po 4–5 gyvūnus. Jie atvažiuo labai purvini, prastos būklės. Tekdavo paimti kraujo mėginius, patikrinti, kuo serga, išmaudyti. Kai kurie šunys buvo tokie traumatuoti, kad negalėjo vaikščioti. Turėjome juos reabilituoti ir iš naujo pastatyti ant kojų“, – prisiminimais dalijosi veterinarijos studentas.

Nors iš Ukrainos atvežti gyvūnai buvo prastos būklės, daugeliui jų pavyko rasti namus Kaune.

„Dirbti su „Nuaru“ buvo nuostabi galimybė. Vis dėlto, kad ir kiek praturtinanti buvo ši patirtis, nemanau, kad tai yra mano sritis. Labiau norėčiau dirbti su žirgais: jų treniravimu, veisimu ir šėrimu, padėti jiems sie-

ti fizinių bei fiziologinių aukštumų.“

Svajonių darbas – su žirgais

Būsimas veterinaras Niranjan svajonė – dirbti žirgų lenktynėse. Jam patinka sportinis adrenalinas ir šios sporto šakos populiarumas.

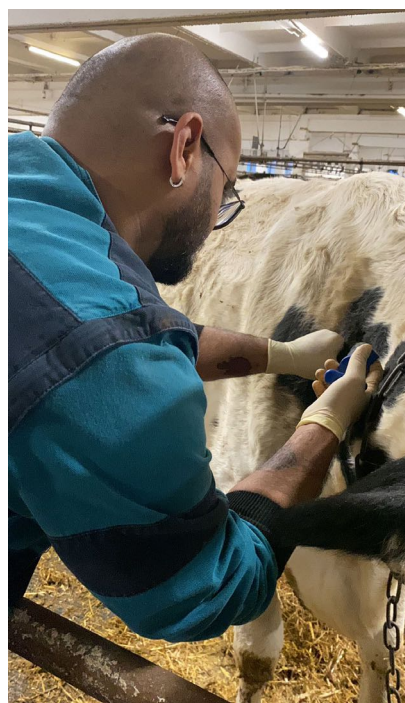
Niranjan pasakoja, kad Dubajus – vienas didžiausių pasaulyje žirgų lenktynių ir treniravimo centrų. Visame pasaulyje šis miestas žinomas kaip žirgų lenktynių kultūros, aukšto šios sporto šakos lygio, progresyvumo bei mokslinių tyrimų. Čia nuo 1996 metų kasmet vyksta Dubajaus pasaulio taurė.

„Dubajaus arklidės yra labai kruopščiai prižiūrimos. Čia populiarūs arabų veislės ristiūnai – jie laikomi vienu geriausių grynaveislių žirgų, nors ir nėra paklausūs dailiojo jojimo ar konkūro šakose. Lenktynės čia pritraukia žirgų sporto aistringus iš viso pasaulio.“

Pasak LSMU trečiakursio, žirgų čempionų priežiūra – itin intensyvi veikla, tad lenktynėse dirbančių veterinarų gyvenimuose netrūksta streso.

„Žirgus reikia nuolat stebėti ir kruopščiai rūpintis visais su jų priežiūra susijusiais aspektais, tad šioje srityje dirbančių veterinarų gyvenimai yra kupini įtampos. Tačiau būtent įtampa ir skatina mus augti. Juk ir anglis, įveikusi neįtikėtiną žemės slėgį ir karštį, pavirsta deimantu“, – samprotavo Niranjan.

Baigęs studijas Kaune jis planuoja grįžti dirbti į Dubajų, bet prieš tai ketina įgyti patirties kitose Europos šalyse – Vokietijoje arba Švedijoje.

Būsimas veterinaro Niranjan svajonė – dirbti žirgų lenktynėse. Jam patinka sportinis adrenalinas ir šios sporto šakos populiarumas.

ERASMUS+ KA2 projekto „Cooperation partnership in VET: unique blended learning for ergonomic teaching for caregivers” Eulift+ savaitė Kaune

Vasario 5–9 dienomis Kaune vyko ERASMUS+ KA2 programos projekto „Cooperation partnership in VET: unique blended learning for ergonomic teaching for caregivers” (Eulift+) (toliau – Projektas) mokymų savaitė ir projektą apibendrinanti konferencija, kurioje buvo pristatytas projektas, jo idėja, įgyvendintos veiklos, pasiekti rezultatai, aptarta įgyvendinimo eiga. Mokymuose dalyvavo VIVES universiteto (Belgija) 3 ergoterapijos studentai: Axelle De Cock, Pär Vervalle, Jari Vandemaele ir ergoterapijos dėstytoja bei viena iš projekto iniciatorių Aline Ollevier, Nico Knibbe (LOCOMotion tyrimų institutas, Nyderlandai), Sylvie Schiettekatte (Athlon, Ispanija), Edit Várhelyi (DAVID spine clinic, Vengrija) ir projekto tyrėjai iš LSMU Sigitas Mingaila ir prof. Daiva Petruševičienė, 3 ergoterapijos studentės: Dovilė Marcinonytė, Paulina Kasinskytė, Rytė Pucilauskaitė bei dvi slaugos programos studentės: Karolina Siaurusaitytė ir Vitalija Petrauskaitė.

Dr. Sigitas Mingaila,
prof. Daiva Petruševičienė
Reabilitacijos klinika

Pirmąją mokymų dieną studentai buvo supažindinti su slaugytojų fizinės perkrovos rizikos vertinimo instrumentu „TilThermometer“, vėliau vyko į Kauno klinikų Neuroreabilitacijos skyrių bei LSMU Kauno ligoninės Slaugos klinikos skyrius Garliavoje praktiškai įvertinti galimą fizinės perkrovos riziką slaugytojams, turimą įrangą bei jos naudojimą.

Antrąją dieną projekto tyrėjai bei skyrių slaugos administratoriai

buvo supažindinti su tyrimo rezultatais ir pateiktomis rekomendacijomis. Vyko turininga diskusija. Vėliau vyko studentų mokymai apie ergonomišką pacientų vartymą, kuriuos vedė projekto tyrėjai. Trečią dieną vyko studentų savarankiškas mokymasis, stebino studentų iš skirtingų šalių ir mokymo programų motyvacija siekti tikslumo ir užsibrėžtų tikslų. Ketvirtoji mokymų diena buvo skirta slaugytojų mokymams, dalyvavo 22 slaugytojai ir padėjėjai iš LSMUL Kauno klinikų bei LSMU ligoninės Garliavos slaugos ligoninės.

Penktadienį vyko apibendrinanti konferencija, kurioje pranešimus skaitė dr. Sigitas Mingaila (LSMU, Eulift+ projekto tyrėjas) ir Nico Knibbe (LOCOMotion tyrimų institutas, Nyderlandai). Buvo pristatyti Eulift+ projekto tikslai, eiga ir rezultatai. Tai „Eulift“ projekto, skirto slaugytojų ir globėjų mokymams, tęsinys ir didžiausias dėmesys skirtas bariatrinų (nutukusių) pacientų priežiūros ypatumams. Projekto pradžia buvo numatyta 2021 m. lapkričio 1 d., tačiau dėl pandemijos vėlavo, projekto pabaiga – 2024 m. spalio 1 d. Projekto metu yra atnaujinama mobilioji aplikacija, bus išversta į lietuvių kalbą, parengtas teorinis vadovas bei e-mokymo kursų medžiaga. Be šių projekto tikslų, kolegos iš LOCOMotion instituto geranoriškai pasidalijo jų sukurtais vertinimo instrumentais (MK5, TilThermometer ir BMI 40+), kurie iki projekto pabaigos bus išversti į lietuvių kalbą ir bus atvertos galimybės jais naudotis.

Nico Knibbe savo pranešime apžvelgė savo kelių slaugos ergonomikos srityje, sutiko, kad pokyčiai nėra tokie greiti, kaip mums norėtųsi. Dažnai įranga yra nenaudojama ar neišnaudojamos jos galimybės. Tai nėra Lietuvos, tai globali problema, tačiau paskatino mažais žingsneliais eiti į priekį ir tikimės, kad projekto parengti produktai padės to siekti. Projekto rezultatai pasiekiami: <https://eulift-app.com/>.

Labai noriu padėkoti Reabilitacijos, Slaugos klinikų ir LSMUL Kauno klinikų Slaugos koordinavimo tarnybos kolektyvui už palaikymą ir pagalbą organizuojant šiuos projekto renginius. Ypatinga padėka mūsų studentams, kurie aktyviai dalyvavo projektinėje veikloje, tikimės, įgavo ne tik praktinių žinių, bet ir tarptautinio, tarpkultūrinio bendravimo patirties!

Nico Knibbe savo pranešime apžvelgė savo kelių slaugos ergonomikos srityje, sutiko, kad pokyčiai nėra tokie greiti, kaip mums norėtųsi. Dažnai įranga yra nenaudojama ar neišnaudojamos jos galimybės. Tai nėra Lietuvos, tai globali problema, tačiau paskatino mažais žingsneliais eiti į priekį ir tikimės, kad projekto parengti produktai padės to siekti. Projekto rezultatai pasiekiami: <https://eulift-app.com/>.

Kovos su neinfekcinėmis ligomis iniciatyva

Osle vykusiame susitikime pradėta įgyvendinti iniciatyva, kuria siekiama užkirsti kelią vėžiniams susirgimams ir neinfekcinėms ligoms. Projektą „JAPreventNCD“ finansuoja Europos Sąjunga, o jo biudžetas – 95,5 mln. eurų, t. y. 20 proc. viso ES sveikatos biudžeto. Šis novatoriškas projektas sutelkia 25 valstybes bendromis pastangomis spręsti didėjančią tarpvalstybinę neinfekcinių ligų naštą.

Neužkrečiamosios ligos, įskaitant vėžį, antrojo tipo cukrinį diabetą, širdies ir kraujagyslių bei kvėpavimo takų ligas, kelia didelius iššūkius visuomenės sveikatai. Daugiau kaip 75 proc. žmonių susiduria su šių ligų rizika. Nesveika mityba, rūkymas, alkoholio vartojimas ir fizinis pasyvumas yra gerai žinomi rizikos veiksniai, tačiau visuomeninės ir ekonominės išlaidos vis didėja – vien tik Europos Sąjungoje dėl neinfekcinių ligų kasmet sveikatos priežiūrai išleidžiama 115 mlrd. eurų. Tad reikia skubiai imtis koordinuotų veiksmų.

Prof. Rasa Ugenskienė, Kauno klinikų Genetikos ir molekulinės medicinos klinikos vadovė, sako, kad dalyvavimas šiame projekte leidžia prisidėti prie tarptautinės iniciatyvos, siekiančios sumažinti lėtinių neinfekcinių ligų naštą. „Projekto metu bus vertinami įvairūs veiksniai, didinantys susirgimų riziką, taip pat numatomos galimos prevencinės priemonės. Kauno klinikose planuojama atlikti genetinius tyrimus onkologiniams pacientams, siekiant nustatyti paveldimo vėžio sindromus“, – pasakoja profesorė.

Norvegijos vadovaujamu ir daugiau nei

JA PreventNCD

Joint Action Prevent
Non-Communicable Diseases

100 partnerių remiamu bendru projektu siekiama kovoti su neužkrečiamosiomis ligomis ir jų rizikos veiksniais tiek individualiu, tiek visuomenės lygmeniu. Linda Granlund, Norvegijos sveikatos direktorato koordinavimo skyriaus vadovė ir skyriaus direktorė, pabrėžia, kad vėžys ir kitos neinfekcinės ligos sudaro didelę dalį visų ligų Europoje. „Neužkrečiamųjų ligų galima išvengti, deja, iki šiol mums nepavyko veiksmingai ir koordinuotai spręsti šios problemos. Šis projektas yra paradigmos pokytis, nes 20 proc. sveikatos biudžeto

Kauno klinikų nuotr.

to skiriama prevencijai – tai yra besikeičiančio Europos požiūrio į sveikatą simbolis“, – sako L. Granlund.

Visoje Europoje susiduriama su panašiais iššūkiais, ypač dėl populiacijos pokyčių ir pandemijų. Knutas-Inge Kleppas, Norvegijos visuomenės sveikatos instituto profesorius, pabrėžia, kad reikia vieningo požiūrio. „COVID-19 pandemija išryškino tarpvalstybinio bendradarbiavimo svarbą sprendžiant sveikatos krizes. Neinfekcinės ligos, nors ir lėčiau progresuojančios, yra didelė sveikatos proble-

ma, dėl kurios reikia imtis koordinuotų veiksmų“, – sako profesorius.

Kauno klinikos dalyvauja Europos Sąjungos „ES – sveikatos labui“ programos lėšomis finansuojamame „Cancer and other NCDs Prevention – Action on Health Determinants (JAPreventNCD)“ projekte. Projekto tikslas – mažinti vėžio ir kitų neinfekcinių ligų sergamumą, šalinant bendrus rizikos veiksnius. Šiame projekte dalyvauja 25 Europos šalys ir 99 partneriai bei daugiau kaip 10 asocijuotų partnerių.

Kauno klinikų ir JA PreventNCD inf.

KVIETIMAS

LITHUANIAN UNIVERSITY
OF HEALTH SCIENCES

KAUNO KLINIKOS

International Conference

Multidisciplinary Care for Improving Outcomes in Kidney Transplantation

18 April 2024

Kaunas, Lithuania

Brangūs kolegos,

Šiuolaikinėje medicinoje puikių rezultatų galima pasiekti tik komandiniu darbu ir ypač tai svarbu atliekant inkstų transplantacijas, nes čia nuo paruošimo transplantacijai iki potransplantacinio stebėjimo susitinka nefrologai, urologai, anesteziologai, kitų sričių specialistai ir tik bendras jų darbas užtikrina ilgalaikį inksto transplantato funkcionavimą ir paciento gerovę. Organizuodami tarptautinę inkstų transplantacijai skirtą konferenciją Kaune siekiame multidisciplininio požiūrio į recipiento ir donorinio organo paruošimą, transplantaciją ir potransplantacinį laikotarpį. Kartu susirinkę skirtingų šalių ir specialybių gydytojai turės galimybę išgirsti naujienas, užduoti klausimus, kartu diskutuoti.

Kviečiame **gydytojus nefrologus, urologus, anesteziologus, kitų specialybių gydytojus**, siekiančius tobulinti žinias inkstų transplantacijos srityje **2024 balandžio 18 d. į Radisson Hotel Kaunas** (K.Donelaičio 27, Kaunas) į konferenciją **„Multidisciplininis požiūris, gerinant inkstų transplantacijų išiteis“**. Konferencija vyks anglų kalba.

Visiems konferencijos dalyviams bus suteikti 5 val. pažymėjimai, kurie bus siunčiami el. paštu iki balandžio 30 d.

REGISTRACIJA

PROGRAMA

Registracija bus sustabdyta balandžio 14 d.

Skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame
doc. Audronį Lukošį dėl mamos mirties.

LSMU MA FF Farmakognozijos katedros kolegos

KAUNO
KLINIKOS

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSĄ EITI ŠIAS PAREIGAS 5 METŲ KADENCIJAI:

■ **Bendrosios praktikos slaugytojo** 2,5 et. (2x1,0 et., 1x0,5 et.) Reabilitacijos klinikoje, Neuroreabilitacijos skyriuje (darbo užmokes-tis nuo 1561,39 Eur iki 1932,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

■ **Bendrosios praktikos slaugytojo** 2,0 et. (2x1,0 et.) Reabilitacijos klinikoje, Fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriuje (darbo užmokes-tis nuo 1431,36 Eur iki 1764,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentes: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo

profesinė kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2024-03-18**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius,
Generalinis direktorius

PADĖKA

Nuoširdi padėka už profesionalų ir itin kompetentinę pacientės D. V. Jursienės ištyrimą, funkcinės būklės gerinimą, išsamias rekomendacijas, suteiktas palaikomojo gydymo paslaugas ir be galo šiltą bei jautrų bendravimą su paciente ir artimaisiais. Širdingi padėkos žodžiai LSMU Geriatrijos klinikos vadovei prof. habil. dr. Vitai Lesauskaitei, LSMU Kauno ligoninės Geriatrijos skyriaus vadovei prof. dr. Gytei Damulevičienei, geriatrie-vidaus ligų gydytojai Ritai Razgevičiutei, gydytojai rezidentei Gintarei Meiženytei ir visam pacientę prižiūrėjusiam personalui. Šio skyriaus ir joje dirbančių profesionalių specialistų dėka, po ilgą savarankiško nevaikščiojimo mėnesių, praėjus 10 dienų, pacientė skyrių paliko žingsniuodama vaikštyne ir su šypsena veide. Stiprios Jums visiems sveikatos nelengvame profesinio darbo kelyje.

J. Žymantienė

Daugiadalykės komandos svarba, gydant retas ligas

Pasaulyje skaičiuojama, kad reta liga serga vienas iš 2000 gyventojų, todėl Lietuvoje teigiama, kad retą ligą gal turėti apie 200 tūkst. žmonių. Dažnai reta liga yra pažeidžianti kelias organų sistemas, tad reikalinga kelių gydytojų specialistų komanda. Be to, labai svarbu didinti žinomumą apie retas ligas, nes, gerėjant genetinei diagnostikai, manoma, kad jų šių ligų atvejų daugės.

■ Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius.

Kauno klinikose vasaris paskelbtas Retų ligų mėnesiu ir paskutiniąsias vasario dienas – vasario 28 ir 29 d. – Kauno klinikų Retų ir nediagnozuotų ligų koordinacinis centras su partneriais surengė dviejų dienų tarptautinę mokslinę konferenciją „Daugiadalykės požiūris prižiūrint retas ligas“.

Konferencijoje dalyvavęs prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Kauno klinikų generalinis direktorius,

dėkojo organizatoriams ir dalyviams už domėjimąsi retomis ligomis ir pasidžiaugė, kad konferencijoje pavyko suvienyti turbūt stipriausias retų ligų pajėgas Lietuvoje. „Džiugu, kad dėmesys retoms ligoms Lietuvoje vis didėja, tačiau jis turėtų būti dar didesnis. Mes Kauno klinikose stengiamės skatinti gydytojus ir slaugytojus, kurie dirba su pacientais, sergančiais reta liga, nes jiems reikia skirti dar daugiau mūsų laiko,

pastangų ir pagalbos, – sakė generalinis direktorius. – Kauno klinikose veikia 25 retų ligų centrai, kurių nemaža dalis yra įsiliejusi į Europos retų ligų tinklą ir sėkmingai jame dirba. Ši konferencija yra dar viena proga tobulėti, pasisemti tarptautinės patirties, dalytis gerąja praktika, dalyvaui praturtinančioje diskusijoje apie retas ligas, susitelkti ir skirti joms deramą dėmesį.“

Prof. Lina Jankauskaitė, Kauno

klinikų Retų ir nediagnozuotų ligų koordinacinio centro vadovė, sako, kad šios konferencijos dalyviai galėjo pasisemti naujausių klinikinių žinių bei įvairių inovatyvių sprendimų pacientams. „Ši konferencija apėmė klinikines problemas, mokslines naujoves ir inovacijos galimybes, – sako profesorė. – Svarbu paminėti ir tarptautinį bendradarbiavimą, nes ekspertai gali dalytis patirtimi ir kurti mokslines galimybes, kurios pade-

da geriau suprasti reta liga sergančio paciento ligos mechanizmus.“

Konferencijoje specialistai diskutavo apie ankstyvą retų ligų diagnostiką, su kokiais iššūkiais susiduriama gydant retas ligas bei kokie moksliniai tyrimai yra atliekami ir kias inovacijas galima pritaikyti diagnozuojant retas ligas. Savo patirtimi dalijosi įvairių sričių specialistai tiek iš Lietuvos, tiek iš užsienio šalių.

Kauno klinikų inf.

Kauno klinikose kepenų transplantacija atlikta vyriausiajai pacientei

Kauno klinikose mėnesį praleidusi pacientė Janina, šiandien namuose džiaugiasi anūkais. Lapkričio mėnesį moteriai gydymo įstaigoje transplantuotos kepenys. Ji tapo vyriausia paciente Lietuvoje, kuriai atlikta ši procedūra. „Janina – visus medikus įkvepiantis pavyzdys griauti mitus, kad transplantacijos skirtos tik jauniems pacientams. Kai įtraukėme į laukiančiųjų sąrašą, pacientė jau buvo sulaukusi 70-ies metų, pasveikusi nuo dviejų onkologinių ligų, o iš karto po atliktos procedūros, moteris sulaukė anūko“, – džiaugiasi doc. dr. Irena Valantienė, Kauno klinikų Gastroenterologijos klinikos Gastroenterologijos skyriaus vadovė.

■ Kauno klinikų Gastroenterologijos klinikos Gastroenterologijos skyriaus vadovė doc. dr. Irena Valantienė.

Pirmieji simptomai išdavę Janinos ligą – pasikeitusi išmatų spalva. Pastebėjusi šį simptomą, ji nedelsdama nuvyko pasikonsultuoti su gydytoja. „Be to, vargino rankų, nugaros niežėjimas. Įtariau, kad gali būti kokia nors kepenų liga. Galiausiai tą patvirtino atliktas kepenų rodiklių tyrimas, kurio nukrypimai buvo labai dideli“, – prisimena moteris.

Kauno klinikose atlikus išsamius sveikatos būklės tyrimus, paaiškėjo, kad Janinai nustatytas pirminis bilijinis cholangitas jau išsivysčiusios kepenų cirozės stadijoje su visomis galimomis kepenų cirozės komplikacijomis ir kepenų funkcijos nepakankamumu. Pasak doc. dr. I. Valantienės, tai reta, lėtinė uždegiminė, progresuojanti kepenų liga, išsivystanti dėl imuninės smulkių kepenų latakėlių pažaidos.

„Laiku nediagnozavus ligos ir nepaskyrus medikamentinio gydymo, pažaida progresuoja, ilgainiui

vystosi kepenų audinio fibrozė, kepenų cirozė su įvairiomis grėsmingomis gyvybei komplikacijomis, lydinčiu kepenų funkcijos nepakankamumu, – pabrėžia skyriaus vadovė. – Tada lieka vienintelis gydymo metodas – kepenų transplantacija.“

Paaiškėjus diagnozei, pacientei pradėtas taikyti specifinis medikamentinis gydymas. Nepaisant šio gydymo, Janinai liga progresavo, atsirado kraujavimai iš stemplės venų varikozinių mazgų, kartojo hepatinės encefalopatijos epizodai. Taip pat kaupėsi skystis pilve, nepasiduodantis medikamentiniam gydymui, todėl išbandžius visas konservatyvias gydymo galimybes, pacientę nuspręsta įtraukti į kepenų transplantacijos laukiančiųjų sąrašą.

„Gydytoja pasiūlė įtraukti į kepenų transplantacijos laukiančiųjų sąrašą. Nedvejodama sutikau, nes supratau, kad tokiu būdu laimėsiu laiko gyvenimui“, – atvirauja mote-

ris. Pacientės būklė, laukiant kepenų transplantacijos, sparčiai blogėjo. Lemtingojo skambučio ji sulaukė po 11 mėnesių, pusę aštuonių vakaro. Tuo metu pacientės būklė buvo ypatingai sunki. „Pasimečiau, gydytojos paklausiau, ar nesuklydo, ar tikrai dabar. Tada iš karto paskambinau dukrai, kad nuvežtų mane į Kauno klinikas“, – pasakoja Janina. Kepenų transplantacija dėl pacientės sunkios būklės buvo sudėtinga, ją atliko prof. Žilvinas Dambrauskas ir prof. Albertas Daukša, Kauno klinikų Chirurgijos klinikos abdominalinės chirurgijos gydytojai. „Kita vertus, pooperacinis laikotarpis buvo sklandus, pacientė greitai sveiko, jai nepasireiškė jokios komplikacijos, – sako doc. dr. I. Valantienė. – Šiandien džiaugiamės prisidėję prie sėkmingo

■ Kepenų transplantacija.

pacientės grįžimo į gyvenimą.“ Dabar Janina mėgsta leisti laiką su savo anūku ir jau priprato jaustis puikiai. „Labai dėkoju visiems medikams, ypač gydytojams chirurgams už atliktą sudėtingą operaciją, gydytojai gastroenterologai Editai Kiudelienei už priežiūrą ir kitiems gydytojams, slaugytojams ir visiems prisidėjusiems prie mano sveikatos“, – šypsosi moteris. Docentė priduria, kad diagnozavus pirminį bilijinį cholangitą ir paskyrus medikamentinį gydymą net pradinės kepenų cirozės stadijose ligą galima kontroliuoti, tačiau jei atsirado ar progresuoja kepenų funkcijos nepakankamumas, kartais vargina nepakenčiamas niežulys, ilgainiui vienintelis gyvybę gelbstintis gydymo metodas – kepenų transplantacija. Atlikus ją,

pacientų, sergančių šia liga, išgyvenamumas penkerių metų laikotarpiu siekia daugiau nei 85 proc.

„Kepenų transplantacija visada yra iššūkis visiems: pacientui, jo artimiesiems ir visai dirbančiųjų komandai. Niekada neleidžiu užmiršti sau ir visada primenu kitiems, kad po kiekvienu atliktą transplantaciją skaičiumi slypi žmogus ir jo istorija“, – primena doc. dr. I. Valantienė.

Kauno klinikos – vienas iš dviejų medicinos centrų Lietuvoje, kuriame atliekamos kepenų persodinimo operacijos. Pastaraisiais metais čia atliekamas rekordinis skaičius kepenų transplantacijos operacijų: 2021-aisiais atlikta net 16, 2022-aisiais 19, 2023-aisiais 14, o šiais metais – viena kepenų transplantacija.

Kauno klinikų inf.

Kauno klinikų bendruomenė Vilniaus knygų mugėje

Vasario 24 d. Kauno klinikų bendruomenės nariai vyko į 24-ąją Tarptautinę Vilniaus knygų mugę „Pasauliu netikiu, bet pasaka tikiu“. Tai plataus masto kultūros šventė, kurioje dalyvauja tiek Lietuvos, tiek užsienio autoriai, muzikantai ir kiti menininkai. Mugėje dalyvavo apie 300 leidyklų ir kitų organizacijų iš Lietuvos ir užsienio, įvyko daugiau nei 300 kultūros renginių, diskusijų, koncertų.

Svetlana Adler-Mikulėnienė

Vilniaus knygų mugė – tarsi tolerancijos ugdymo vieta, kur susitinka skirtingų visuomenės sluoksnių atstovai, kur literatūra tampa tiltu tarp įvairiausių idėjų ir požiūrių. Buvo diskutuojama apie knygų ateitį ir dirbtinio intelekto įtaką literatūrai bei kitus svarbius aspektus. Viena iš aktualių ir opių temų – antrus metus tebesitęsiantis karas Ukrainoje, tad mugėje buvo paramos Ukrainai stendas, pristatytos Ukrainos leidyklos bei rašytojų knygos.

Mugėje buvo diskutuojama apie amžėjimą ir tai, kaip išlaikyti skaitymo malonumą, prastėjant reigai. Kalbėta apie technologijų įtaką leidybos procesams ir dirbtinio intelekto vaidmenį. Buvo paliesti ir jau trūs visuomenei aspektai, kurie iki šiol mugėje buvo mažai aptariami, pavyzdžiui, autistiškų suaugusiųjų buvimas tarp mūsų ir visuomenės požiūrį į juos.

Šiųmetė mugė išsiskyrė ypatingu dėmesiu literatūros prieinamumui įvairioms skaitytojų grupėms. Lietuvos audiosensorinė biblioteka organizavo specialius renginius, kad kiekvienas lankytojas, nepriklausomai nuo skaitymo galimybių ar formų, rastų literatūroje kažką sau. Vienas iš Vilniaus knygų

mugės tikslų – parodyti, kad Lietuvoje leidžiama įvairiausia literatūra, iš kurios kiekvienas skaitytojas galėtų rinktis sau patinkančius kūrinius, autorius, temas ir formatus.

Kauno klinikų bendruomenės nariai galėjo rinktis iš daugybės susitikimų – paminėsime keletą. Susitikimai su užsienio autoriais: estų ra-

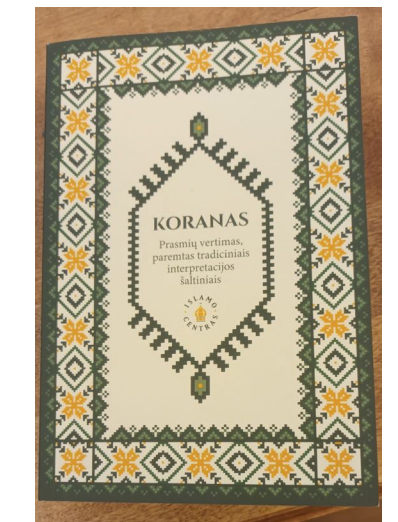

šytoju Ilmaru Taska, Izraelio rašytoju Eshkoliu Nevo ir jų knygų pristatymą. Lietuvių autorių: Andriaus Tapino, kun. Algirdo Toliato, Salemono Paltanavičiaus, Mariaus Čepulio ir kt. knygų pristatymai. Prie „Alma Littera“ leidyklos stendo su lankytojais bendravo Kauno klinikų vienas iš kapelionų kun. Benas Audrius Martusevičius, daugiau žinomas Beno Lyrio vardu.

Diskusijų klube vienos įdomiausių diskusijų šeštadienį buvo: „Knyga nebetikiu, o Netflixu tikiu“

ir „Facebook ar literatūra: kurią knygą atsiverčiame dažniau?“. Jaunieji skaitytojai be edukacijų, žaidimų ir praktinių užsiėmimų buvo pakviesti žiūrėti spektaklį „Dangaus virėja“. Vidurdienį vyko Jurgos Ivanauskaitės premijos įteikimo šventė.

Krikščioniškos leidyklos pristatė naujai išleistas knygas. Magnificat leidiniai pristatė knygą „Aš esu tėvas. 12 svarbių pokalbių“ (sud. Simonas Bendžius) ir kvietė diskutuoti tema: „Tėčiu gimstama ar tampama“. Katalikų pasaulio leidinys – šv. Jėzaus

Teresės Avilietės knyga „Gyvenimo knygos“, diskusijoje dalyvavo Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas.

Muzikos salėje tarp daugelio renginių ir stendų buvo pristatoma jubiliejinė 100-oji Dainų šventė, kurioje, praėjė atranką, dalyvaus LSMU choras „Neris“ ir Kauno klinikų choras „Kanklės“.

Kauno klinikų šv. Luko koplyčios bibliotekai Islamo centras padovanojo Korano prasmų vertimą, paremtą tradiciniais interpretacijos šaltiniais.

NKC žengia dar vieną žingsnį saugant kraujo donorų sveikatą: dalys geležies papildus

Nacionalinis kraujo centras (NKC) skaičiuoja, kad maždaug kas dešimtas šalies gyventojas, atvykęs dovanoti kraujo, to padaryti negali dėl geležies kraujyje trūkumo. Tad, siekiant didinti kraujo donorų gretas, šalies gyventojams, kurie ateis dovanoti kraujo, tačiau to padaryti negalės dėl netinkamų rodiklių – per žemo hemoglobino ar feritino kiekio, NKC pirmasis Lietuvoje iš donorystės centrų pristato išskirtinę naujovę. Jau nuo kovo 4 d. gyventojams, kurie nori, bet negali aukoti kraujo, bus dovanojami maisto papildai su geležimi. Suvartojus dalį papildų kurso, pakartotiniam tyrimui ar donacijai į vieną iš NKC padalinių gyventojai galės sugrįžti jau po mėnesio.

NKC duomenimis, dovanojančių kraują žmonių skaičius kasmet auga. Pernai dovanojusiųjų kraują donorų iš viso buvo kiek daugiau nei 40 tūkst. Deja, skaičiuojama, kad apie 10 proc. donorų nepavyksta to padaryti dėl geležies trūkumo kraujyje.

NKC direktoriaus Daumanto Gutausko teigimu, vienas iš pagrindinių tikslų skatinant neatlygintą kraujo donorystę yra užtikrinti,

kad nė vienas gyventojas, atėjęs su tikslu padėti kitiems, neprarastų vilties daryti gerus darbus ir paskatintų savo artimajį ar draugą daryti tą patį. Būtent todėl nuspręsta papildomai pasirūpinti gyventojais, kurie nori tapti kraujo donorais arba tęsti donorystę, bet negali to padaryti dėl per žemų medicininių rodiklių.

„Esame be galo dėkingi visiems kraujo donorams už supratin-

gumą, drąsą bei norą padėti kitiems gelbstint jų gyvybes. Jūsų indėlis – neįkainojamas. Mes siekiame, kad neatlygintina kraujo donorystė būtų prieinama kuo didesniai gyventojų ratui. Tad nuo šiol ir neterminuotai kiekvienas donoras, kuris ateis dovanoti kraujo, tačiau dėl per žemo hemoglobino ar feritino kiekio to padaryti negalės, dovanų gaus maisto papildų su geležimi, kurie reikiamas

medžiagas kraujyje gali atkurti per ganėtinai trumpą laikotarpį. Mums svarbi ne tik recipiento, bet ir kraujo donoro sveikatos būklė, todėl kiek galėdami siekiame prisidėti prie jos gerinimo“, – sako NKC direktorius.

Pasak NKC donorystės organizavimo skyriaus vadovės Editos Urbonienės, dovanojamų papildų su geležimi vartojimo kursas – 3 mėnesiai, tačiau donoriai pakartotiniam tyrimui ar donacijai viename iš NKC padalinių bus laukiami jau po mėnesio.

„Papildai donorams bus išduodami tą pačią dieną po tyrimo atlikimo ir nustatymo, konsultuojantis su donorystės vietoje dirbančiu NKC gydytoju. Pavartojęs papildus, kurie padeda atkurti geležies trūkumą kraujyje, pakartotiniam tyrimui ar donacijai donoras sugrįžti galės

jau po mėnesio. Jei paaiškės, kad ir tuomet donoras vis dar negali dovanoti kraujo dėl netinkamų rodiklių, skatinsime jį tęsti papildų vartojimą bei po kurio laiko vėl sugrįžti. Žinoma, tai darysime nuolat bendradarbiaudami su vietoje dirbančiais gydytojais, nes gyventojų sveikata yra brangiausias turtas, tad privalome būti atsakingi jiems padėdami“, – teigia E. Urbonienė.

NKC duomenimis, 2023 m. kraujo dovanojusių donorų iš viso buvo kiek daugiau nei 40 000, atliktų donacijų – 72 300, o surinkta daugiau nei 32 500 litrų kraujo. 2022 m. kraują dovanojusių donorų buvo kiek daugiau nei 38 400, atliktų donacijų – beveik 68 000, o surinkta kraujo – kiek daugiau nei 30 500 litrų.

SAM ir NKC inf.